

Familiefoto's van een Luyksgestelse teut (1885)

door Ad Tilborghs en Jan van Nunen (februari 2016)

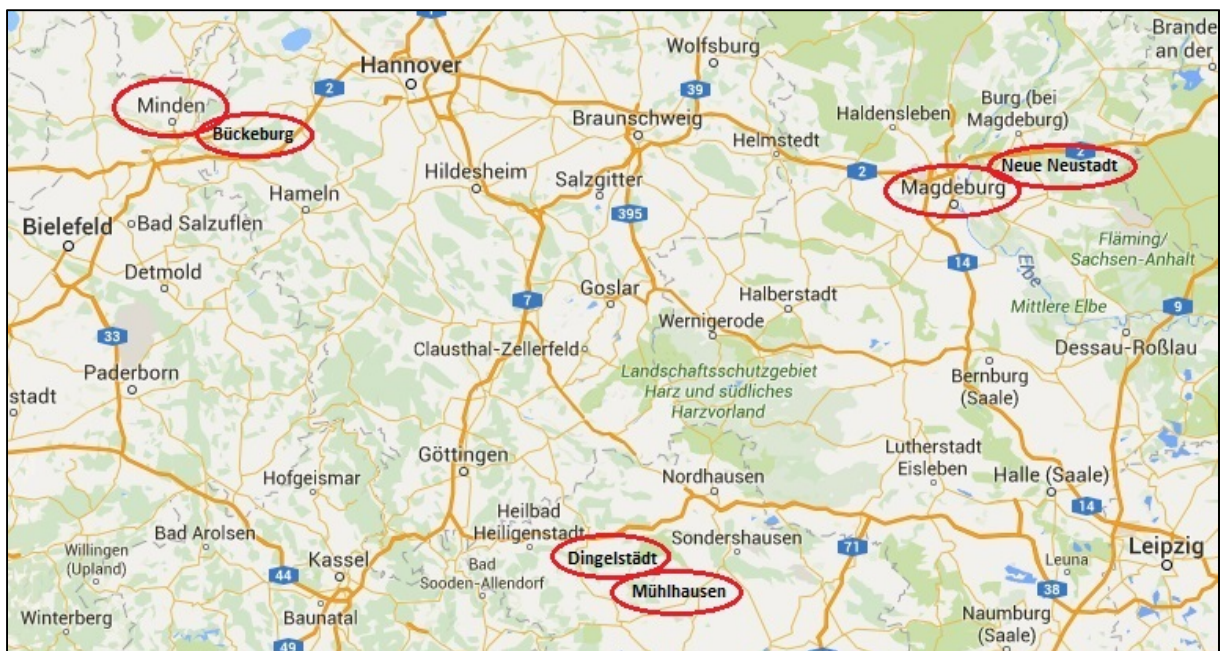
In een oud klein fotoalbumpje (ongeveer 14 ½ bij 11 bij 5 cm) zijn achtentwintig foto's opgeborgen. Gelukkig zijn de meeste foto's ooit voorzien van namen. Overzie je die namen dan blijkt duidelijk we hier vooral te maken hebben met Luyksgestelse teuten: Rombauts/ Rombouts, Peeters, Melskens, Calis, Van de Reijdt ... Helemaal achter-in, op de binnenzijde van dit fotoboekje is op de verder lege pagina geschreven:

Adr Rombauts
Dingelstadt
1 Mai 1885

Het boekje is in het bezit van Jan van Nunen, medeauteur van dit artikel, kleinzoon van Maria Anna Rombauts, dochter van deze Adrianus Rombauts.

Dingelstädt is een stadje in Duitsland, dat in de literatuur voorkomt als verblijfplaats van - vooral Bergeijkse - haarteuten. Het is een gemeente in de Duitse deelstaat Thüringen en maakt deel uit van de Landkreis Eichsfeld. Dingelstädt telt ruim 4.000 inwoners.

In dit artikel zijn een aantal plaatsen vermeld die we moeten zoeken in de Duitse gewesten. Op dit kaartje is te zien waar deze plaatsen liggen, maar ook hoe ze ten opzichte van elkaar zijn gepositioneerd.

Genoemde "Adr Rombauts" kan niemand anders zijn dan Adrianus Rombauts, zoon van Adrianus Rombauts (1806-1874) en Maria Anna Claes (1810-1872). Adrianus (1850-1930) was in 1884 getrouwd met Petronella Cecilia Maria Calis (1852-1915), dochter van Petrus Johannes Calis (1806-1883), winkelier te Luyksgestel, en van Catharina Elisabeth Melskens (1821-1883).

Adrianus Rombauts (1850-1930)
(foto 01)

Adrianus Rombauts (1850-1930)
(foto 02)

Deze twee foto's zijn gemaakt door een fotograaf uit Bückeburg. Dit is een gemeente in de Duitse deelstaat Nedersaksen. De stad telt bijna 19.000 inwoners. Adrianus' broer, Joannes Rombauts (1842-1907), gehuwd met Liza Peeters (zie verderop foto 09), liet zich ook door deze fotograaf portretteren.

Petronella Calis (foto 03)

Petronella Calis (foto 04)

Bij deze twee foto's is de naam Petronella Calis vermeld. De foto links (03) is gemaakt door fotograaf Boon uit Antwerpen. De foto rechts (04) komt van een fotograaf uit Zaltbommel. Hoewel we geen gelijkenissen kunnen ontdekken, moeten we aannemen dat het hier toch gaat om een en dezelfde persoon: Petronella Cecilia Maria Calis (1852-1915), de vrouw van Adrianus Rombauts.

Adrianus kreeg met Petronella twee kinderen: Matheas (1886-1931) en Maria Anna Catharina (1887-1918).

Matheas Rombauts (1886-1931)
(foto 05 en foto 06)

Foto 05 (links) van Matheas Rombauts (1886-1931) is gemaakt door fotograaf Krusemeyer, Neustadt bij Magdeburg. Bij deze foto (05) was in het boekje aanvankelijk "Adrianus" (Adrianus Rombauts 1850-1930) vermeld. Later is deze naam gewijzigd in "Matheas", de zoon van Adrianus Rombauts. We vragen ons af of dit een correcte verbetering is geweest. Foto 06 (rechts) komt van fotografisch atelier "De Concurrent" in de Kerkstraat te 's-Hertogenbosch.

1. Matheas Rombauts noemt zich bij zijn trouwen in 1909 te Middelbeers een bierbrouwer. De bruid was Johanna Maria de Rooij (1881-1929), dochter van een bierbrouwer in Vessem. De bierbrouwerij had hij te danken aan zijn vader, Adrianus Rombauts. Die kocht in 1907 brouwerij *De Doornboom* in Middelbeers. Dat zal wel de reden zijn geweest dat hij in oktober 1907 met vrouw en dochter Maria Anna Catharina verhuisde naar Middelbeers. Maar ruim een jaar later (december 1908) keerden zij weer terug naar Luyksgestel, nadat hij aan zijn zoon Mathias (ook Matthieu) de brouwerij had overgedragen. In de brouwerij werd aanvankelijk donker en lager bier gebrouwen, maar later (vanaf 1925) ook nog pilsener. Na twintig jaar huwelijk overleed de echtgenote van Mathias. Ruim een jaar later trouwde hij opnieuw en wel met de dertien jaar oudere zuster van zijn eerste echtgenote: Carolina Elisabeth de Rooij.

2. Maria Anna Catharina Rombauts trouwde te Luyksgestel in 1910 met Joannes Hubertus Knoops (1879-1933), hoofdonderwijzer in Riethoven. Verderop zullen we zien dat Joannes Hubertus Knoops

na het overlijden van Maria Anna Catharina Rombauts opnieuw in het huwelijk treedt, namelijk in 1920 met Maria Cornelia Versmissen, een volle nicht van zijn eerste echtgenote.

Aangetrouwde familie van Adrianus Rombauts: de familie Calis

Maria Elisabeth Calis (1849-1891)
(foto 07)

Bij deze foto staat geschreven: “zuster van Petronella Calis Gheel (B)”, dus een schoonzuster van Adrianus Rombauts. Bedoeld is hier Maria Elisabeth Adriana Calis (1849-1891). Zij was in 1877 getrouwd met Petrus Martinus Loijens (1832-1920), roepnaam Martinus. Martinus Loijens was tot aan zijn overlijden enige tijd de gemeenteontvanger van Luyksgestel. We komen hem het voor het eerst tegen in een akte van 1858 waarin hij staat vermeld als koopman, verblijvende in Holbeeke (Holbekke), Denemarken. Ook zijn broer Johannes Cornelis Loijens (1830-1908) wordt in dezelfde akte vermeld als koopman, maar die woont dan elders, in Minden, koninkrijk Pruisen. In een akte van 1880 komen we de broer van Martinus weer tegen, wonende in Dingelstädt, Pruisen. Wanneer Johannes Cornelis Loijens in 1908 op 77-jarige leeftijd te Luyksgestel overlijdt, wordt in de overlijdensakte vermeld: subontvanger bij de Rijksbelastingen.

De vrouw van Adrianus Rombauts had ook nog één broer: Petrus Johannes Cornelis Calis, geboren te Luyksgestel op 3 juli 1847. Deze zwager van Adrianus was in 1870 te Geel (België) op 23-jarige leeftijd getrouwd met de 22-jarige Anna Coletha Gielens. Uit dit huwelijk werden twaalf kinderen geboren: de eerste twee in Luyksgestel (1871 en 1873). De overige tien in Geel (België). Bij de geboorteaangifte van het eerste kind (in Luyksgestel) noemt hij zich fabrikant. Het twaalfde kind, geboren in 1893 te Geel (België), kreeg de namen Rosalina Lucia Louisa. In het bevolkingsregister van Luyksgestel stond zij van december 1908 tot oktober 1909 ingeschreven op het adres van haar oom Adrianus Rombauts.

Dit verklaart de foto (foto 08) in het boekje waarbij is geschreven “nichtje uit Geel / Anneke Rombauts”. De enige Anneke Rombauts die dan in aanmerking kan komen is Maria Anna Catharina (roepnaam Anna) Rombauts (1887), dochter van Adrianus Rombauts en Petronella Cecilia Calis. Zoals we hiervoor hebben gezien verbleef Rosalia (1893) enige tijd bij dit gezin in Luyksgestel. Zo te zien zit Rosalia op de stoel en staat de zes jaar oudere Anneke naast haar.

In 1909 was Petrus Johannes Cornelis Caris getuige bij het huwelijk van Mathias Rombauts (1886-1931) met Johanna Maria de Rooij (1881-1929). Hij staat dan vermeld als oom van de bruidegom, 62 jaar, agent in assurantiën, wonende te Geel (België). Mogelijk dat zich tussen de nog niet geïdentificeerde foto's zijn portret bevindt.

(foto 08)

Adrianus Rombauts had behalve de hiervoor genoemde schoonzuster en zwager van de Calis-kant, twee zusters en één broer. Zijn broer Johannes Rombauts (1842-1907) trouwde in 1876 Maria Elisabeth Peeters (1854-1941), dochter van Petrus Arnoldus Peeters (1803-1879) en van Maria Martina Schoenmakers (1831-1868).

Johannes Rombauts (1842-1907)
(foto 09)

Liza Peeters (1854-1941)
(foto 10)

Adrianus Rombauts (1882-1947)
(foto 11)

Dit echtpaar had twee kinderen die zich geroepen voelden tot het geestelijk leven, namelijk Adrianus Rombauts (1882-1947) en Maria Anna Rombauts (1880-1926). Adrianus Rombauts koos voor de kloosternaam Petrus Adrianus Johannes Rombauts. Dit zijn de doopnamen van zijn broertje, geboren in oktober 1878 en in oktober 1883 op vijfjarige leeftijd overleden.

Hij werd op 9 oktober 1904 gekleed als Norbertijn van de abdij Postel. Twee jaar later werd hij geprofest. Dat wil zeggen dat hij de kloostergeloften aflegde. Vier jaar later, in februari 1910, werd hij tot priester gewijd. Daarna verbleef hij enige jaren voor studie in het Vaticaan. Hier promoveerde hij tot doctor in de Godsgeleerdheid. In oktober 1914 werd hij benoemd tot hoogleraar in de Moraaltheologie te Postel. Op 25 mei 1932 kreeg hij zijn aanstelling als kapelaan-stichter van de parochie Witgoor (België) waar hij als pastoor in februari 1947 op 64-jarige leeftijd overleed.

Maria Anna Rombauts (1880-1926)
(foto 12)

Maria Anna Rombauts (1880-1926), geboren in Luyksgestel, was een religieuze (kloosternaam zuster Imelda). Zij deed haar intrede in 1898, werd dat jaar nog "gekleed", en in 1900 geprofest. Zij kwam in 1919 op 39-jarige leeftijd naar Valkenswaard waar zij als onderwijzeres verbonden werd aan het Sint Antoniusgesticht aan de Maastrichterstraat 10 (nu Maastrichterweg). Dit kloostercomplex bevatte sinds 1896 een gasthuis, een lagere school en een bewaarschool. Ook moest het vanaf die tijd plaats bieden aan ten minste zes ouden van dagen. In 1907 en in 1914 werd het gebouw nog uitgebreid. Na jaren van leegstand werd het pand in 1968 met de grond gelijk gemaakt om voortaan te dienen als parkeerplek voor het centrum van Valkenswaard.

In 1926 overleed soeur Imelda in Valkenswaard op 46-jarige leeftijd.

Maria Dimphna Rombauts (1844-1892)
(foto 13)

De oudste zuster van Adrianus Rombauts, Maria Dimphna Rombauts (1844-1892), trouwde in 1875 met Martinus van de Reijdt (1833-1877), een koopman uit Luyksgestel, weduwnaar van Johanna Margaretha van Eijndhoven. Deze Martinus had een broer Henricus van de Reijdt (1825-1862) die als haarteut Dingelstädt als domicilie had, terwijl zijn andere broer Franciscus van de Reijdt (1824-1896) als koperteut in Horssens (Denemarken) woonde. Uit het huwelijk van Martinus Johannes van de Reijdt en Maria Dimphna Rombauts werden twee kinderen geboren; Maria Lucia van de Reijdt en Anna Maria van de Reijdt.

Maria Elisabeth Rombauts (1847-1930)
(foto 14)

De andere zuster was Maria Elisabeth Rombauts (1847-1930). Zij overleed op 83-jarige leeftijd ongehuwd te Valkenswaard.

De familie Versmissen

In het albumpje zitten ook foto's die te maken hebben met de familie Versmissen . Deze familienaam komt in de ons bekende literatuur over de teuten niet voor. De verwantschap ontstond toen in 1881 Maria Dimpna Rombauts (1844-1892), de weduwe van Martinus Johannes van de Reijdt (1833-1877) hertrouwde met Johannes Franciscus Versmissen (1853-1884). In dit tweede huwelijk werd één kind geboren: Maria Cornelia Versmissen (1882-1864).

Na het overlijden van haar tweede man (in 1884) bleef zij achter als een weduwe met drie kleine kinderen: Maria Lucia van de Reijdt (16 jaar), en Anna Maria van de Reijdt (15jaar) uit haar eerste huwelijk, en Maria Cornelia Versmissen (10 jaar) uit haar tweede huwelijk.

Maria Lucia van de Reijdt (1876-1895)
(foto 15)

Anna Maria van de Reijdt (1877-1922)
(foto 16)

In het bevolkingsregister van Luyksgestel (periode 1876-1893) zijn deze twee meisjes uitgeschreven, met de aantekening: klooster. Het leven in het begijnhof werd geregeld door een reeks voorschriften, de 'regel' genoemd. Elk begijnhof had zijn eigen regel. Na een voorbereidingstijd werd de ingetredene in het begijnhof opgenomen of 'gesteed'. Ze legde de 'gelofte van gehoorzaamheid en van zuiverheid' af, maar niet de gelofte van armoede! Een begijn kon op elk ogenblik het hof verlaten, bijvoorbeeld om een huwelijk aan te gaan. Zo ook Maria Cornelia Versmissen. Zij verbleef jarenlang op het begijnhof maar op een zeker moment verlaat zij het. De eerste keer dat we haar daarna weer in de archieven tegenkomen, is in juli 1920. Dan treedt zij te Dordrecht in het huwelijk met Joannes Hubertus Knoops (1879-1933). Hij was onderwijzer in Riethoven. Deze Joannes Hubertus Knoops was eerder gehuwd met Maria Anna Catharina (Anneke) Rombauts.

Maria Cornelia Versmissen, het halfzusje van de hiervoor genoemde Maria Lucia en Anna Maria van de Reijdt, werd ondergebracht op het internaat van de Zusters Maricolen te Deinze (België), wat tevens een weeshuis was. En het is in Deinze waar zij haar Eerste Heilige Communie deed (foto 17). Later vertrok zij ook naar Gent, en wel naar het Begijnhof waar ook haar twee halfzusjes Van de Reijdt hun intrek hadden genomen. Als begijntje hield zij het echter niet lang vol. Om de een of

andere reden laat zij het Begijnhof achter zich, en komt pas weer in beeld wanneer zij in juli 1920 te Dordrecht in het huwelijk treedt met Joannes Hubertus Knoops (1879-1933), die onderwijzer was in Riethoven. Deze Joannes Hubertus Knoops was eerder gehuwd met Maria Anna Catharina (Anneke) Rombauts (1887-1918).

Genoemde Johannes Franciscus Versmissen die in 1881 trouwde met Maria Dimphna Rombauts, was een zoon van Henricus Versmissen (1817-1882) en Maria Cornelia Goossens.

Eerste Heilige Communie, Deinze.
(foto 17)

Maria Cornelia Versmissen (1884-1964)
(foto 18)

(foto 19)

Bij deze foto staat geschreven: Maria Cornelia Versmissen-Goossens. Ofwel Maria Cornelia Goossens (1824-1916) gehuwd met Henricus Versmissen (1817-1882). Zij is de oma van de hiervoor genoemde Maria Cornelia Versmissen.

Harrie Wijnen (1845-1926); trouwde in
Bladel (1877) Anna Catharina Vinken.
(foto 20)

Maria Dimphna Rombauts (1844-1892 – foto 05) was nog geen twee maanden hertrouwd met Johannes Franciscus Versmissen (op 3 juni 1881), of haar schoonzuster Johanna Maria Versmissen (1856-1916) trouwde 22 juli 1881 met Francis Wijnen (1856-1916). En met dit huwelijk was meteen de relatie met een haarteutenfamilie beklonken: de familie Wijnen op de Weebosch (Bergeijk). Zeker vier broers van deze Francis Wijnen handelden in mensenhaar. Arnoldus (1830-1901) en Cornelis (1835-1908) komen we als haarteuten tegen in Heiligenstadt (Duitsland). Twee andere broers, Christiaan (1837-1909) en Petrus (1842-1918) maakten uiteindelijk in Amerika (New York) furore als 'importers of human hair'.

De Luyksgestelse familie Rombauts moet worden gezien als een koperteutenfamilie, zij het dat een enkele Rombauts ook de kost verdiende met de handel in mensenhaar, of daarin overstapte.

Van een vijfde broer, Henricus Wijnen (1845-1926) weten wij dat hij reispassen naar het buitenland heeft aangevraagd, maar ook dat hij in Bladel als koopman in granen stond geregistreerd.

Frans Wijnen (1895-)
(foto 21)

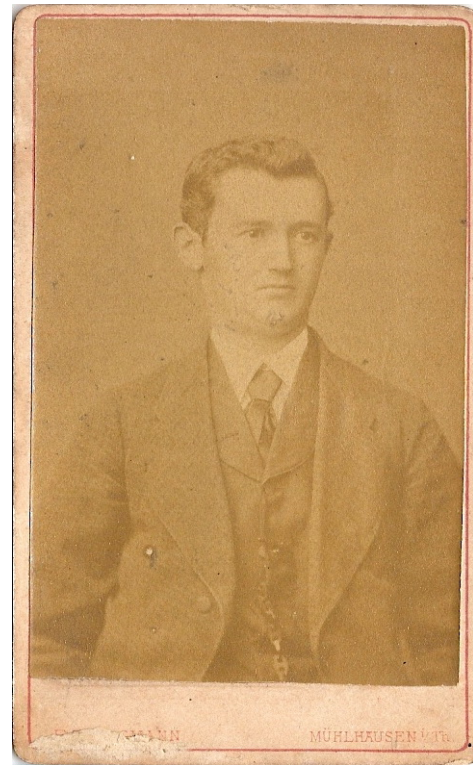
Frans Wijnen (1895-)
(foto 22)

Wij veronderstellen dat dit Franciscus Josephus Wijnen is, geboren te Bergeijk op 11 januari 1895, zoon van Francis Wijnen (1849-1916) en Johanna Maria Versmissen (1856-1916). Hij was molenaar toen hij in juli 1923 te Eersel trouwde met Anna Elisabeth Prinsen.

Het mapje bevat ook een aantal foto's van personen die niet of niet met zekerheid benoemd kunnen worden. We nemen ze toch hier op, in de hoop dat iemand een link kan leggen naar een andere foto-collectie, die meer informatie kan verschaffen.

(foto 23)

(foto 24)

Deze twee foto's zijn van een fotograaf uit Mühlhausen. Deze plaats ligt in de Duitse deelstaat Thüringen, zo'n 25 km van Dingelstädt. Vanwege een treffende gelijkenis met andere portretten nemen we aan dat op foto 24 Adrianus Rombauts (1850-1930) is afgebeeld.

Foto 25: Fotograaf Schwarz, Rue de la Madeleine 56a en face du marché couvert, Bruxelles.
Hieronder staat nog heel klein gedrukt: B? A Bonstedt, Cöln.

Foto 26: Fotograaf is H. Hansen met als adres Vestergade 28 te Odense (Denemarken).

Foto 27: Fotograaf is Harald Kampff, Vesterbro 10_Kjobenhavn (Kopenhagen). Aanvankelijk is bij deze foto de naam "v.d. Reijdt" geschreven. Later heeft iemand erbij genoteerd "of Jan Versmissen".

Willem Antoon Simonis (Dreumel, 1873) wordt in 1903 benoemd tot kapelaan in Luyksgestel. Hij is dan 30 jaar. Het jaar daarop vertrekt hij voor dezelfde functie naar Diessen. Later wordt hij pastoor in Aalst. In 1932 wordt hem om gezondheidsredenen eervol ontslag verleend. Een jaar later overlijdt hij op 59-jarige leeftijd in huize Padua te Boekel. Hij wordt begraven in Aalst.

De foto is genomen door Hubert Koch in Kevelaer, een plaats in de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen, zo'n zes kilometer van de Nederlandse grens, vooral bekend als Maria-bedeplaats.

Kapelaan Simonis (1873-1933) Luyksgestel. (foto 28)

Tot slot.

Het albumpje bevat een klein schetsje dat achter een foto van Petronella Calis was weggestopt (foto 13). Zoals we in begin al hebben gezien was zij de vrouw van Adrianus Rombauts (1850-1930).

Mocht deze tekening inderdaad Adrianus Rombauts uitbeelden, dan kan worden gesteld dat de tekenaar daarin toch minder goed in is geslaagd, tenzij het hier gaat om een karikatuur.

